

ADMINISTRAȚIA ROMÂNĂ

Organ al Uniunii Generale a notariilor comunale și cercușii din România.

DIRECTOR ȘI REDACTOR RESPONSABIL:
ALEXANDRU BUHA,
consilier orășănesc și președintele notariilor.

REDAȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA:
LUGOJ, STRADA BISERICII No. 24.

PRIMREDACTOR:
Dr. ALEXANDRU VASILIE
primnotarul orașului Lugoj.

Cuprinsul:

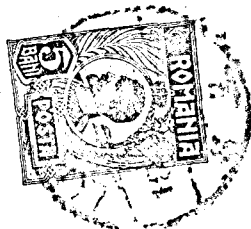
1 Comitetul Administrativ județean (Legea ung. VI. 1876)	5 Statutul de penziune a not. din Timiș-Torontal
2 Notarul comunal — de eri, de azi și de mâine	6 Ordonanță
3 Art. 33 legea cărciumilor (Vechiul Regat)	7 Soluțiuni și întreprinderi administrative
4 Ofițerul stării civile	8 Concurs
	9 Publicațiune

BCU Cluj / Central University Library Cluj

ADRESA.

NOTARIATUL

Biblioteca Universității

p. u. _____

județul: _____

ABONAMENTUL:

Pe 1 an 150 Lei
Pe 1/2 an 75 Lei

Apare în 1. și 15. a fiecărei luni.

MANUSCRISELE

să primesc până în 10 și 25 a lunii
și nu se înapoiază.

TIPOGRAFIA LUDOVIC SZIKLAI, LUGOJ.

ADMINISTRATIA ROMANA

Organ al Uniunii Generale a notariilor comunali și cercuilor din România.

DIRECTOR ȘI REDACTOR RESPONSABIL:
ALEXANDRU BUHA,
consilier orășanesc și președintele notariilor.

REDAȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA:
LUGOJ, STRADA BISERICII No. 24.

PRIMREDACTOR:
Dr. ALEXANDRU VASILIE
primnotarul orașului Lugoj.

Comitetul administrativ județean.

(Legea ung. VI. 1876)

Nu mult timp ne desparte dela dezbateră proiectului de lege pentru unificarea administrativă în parlament.

Și dacă luăm în considerare, că între „principiile călăuzitoare ale proiectului de lege pentru unificarea administrativă“ în raportul d-lui deputat C. Georgescu, ca și în proiectul de lege despre „Comitetul Administrativ Județean“ nimic nu să amintește, noi cari în Ardeal am avut și avem ocaziunea a cunoaște de aproape perfecțiunea de activitate al acestui organ administrativ din viața județului avem datorința ca să arătăm importanța acestui organ acelora, cari încă nu au avut prilej, ca să-l cunoască mai de aproape.

Suntem de credința, că nu va fi lucru inutil a face cunoscută legea ungară VI 1876 în linii generale pentru a demonstra ea însăși importanța activității organului despre care tratează.

La aceasta mă îndeamnă raportul unui membru din Consiliul Administrativ Superior făcut asupra rezultatului inspecțiunilor administrative din vechiul Regat, Basarabia și Bucovina. Iată ce să spune în acel raport: „nu toți prefectii au executat ordinul privitor la inspecțiile și conferințele administrative — acțiunea administrativă județeană este lipsită de direcție și

coordonare — în adevăr prefectii de județ sunt lipsiți de autoritatea morală profesională și tehnică față de reprezentanții celorlalte departamente din fruntea județului — în unele județe (Vlașca, Arges și în toate județele din Bucovina) au refuzat să însoțească pe prefectii la conferințele administrative sub cuvânt că nu au primit încă instrucțiuni dela departamentele respective — unii consilieri agricoli șefii de ocoale silvice, agronomii și agenții de agronomi refuză să colaboreze cu ceilalți funcționari administrativi și nu să supun ordinelor primite dela prefectii — cu un asemenea sistem de organizare unitatea de direcțiune este distrusă și nu e mirare, că reprezentanții ministerelor din fruntea județelor — nu numai din vechiul Regat, dar și din Basarabia și Bucovina — își pierd orice prestigiu și autoritate în județele, unde funcționează — soluțiunea grabnică care se impune și care trebuie neapărat realizată prin reforma administrativă este înființarea unui consiliu sau sfat administrativ pe lângă fiecare prefectură.

Iată câteva constatări pe cât de importante, pe atât de triste pentru viața noastră administrativă de azi. Și în fine iată și un început de soluțiune, care propovăduște înființarea unui consiliu (sfat) administrativ pe lângă fiecare prefect.

Am ajuns prin aceasta în situația de a putea afirma hotărât, că relele mai sus precizate (cari nu s'au constatat pentru Ardeal) izvorăsc din 2 defecte de organizare administrativă.

Una este: recrutarea prefectilor din elemente pur politice „lipsiți de autoritatea morală profesională și tehnică“. Incontestabil, că astfel de prefecti, cari nu au nici autoritatea profesională vor fi în inferioritate față de reprezentanții celorlalte departamente din județ. Trebuie deci ca în interesul superior de stat în fruntea județului să vină prefectul cu autoritatea profesională deplină preferindusă totdeauna persoanele crescute și versate în afacerile de administrație superioară. Trebuie ca să ajungă la acest post înalt de demnitate prin muncă îndelungată și cinstită, provocând față de toată lumea respect și subordinațiune.

Aceasta din urmă, înțeleg subordinațiunea tuturor șefilor a diferitelor departamente din județ, trebuie reglementată prin un sistem de organizare, prin lege, care să cuprindă garanții efective pentru realizarea scopului precizat. Atunci și numai astfel va avea prefectul și autoritate și putere. La din contra este natural rezultatul constatat mai sus, pentru că ce autoritate poate avea de exemplu acel prefect, care să face în instanță judecătorească dispunând în materie de drept privat din ignoranță? Iar dacă o face aceasta cu rea credință cu atât mai rău!

Așadar să impune selecționarea elementelor cu vază, cu cunoștințe largi în materia afacerilor publice, să fie persoane cinstite, desinteresate, energice și conștiente de drepturile, cari le compet și obligațiunile cari li-să impun garantându-se și regulându-se atât drepturile cât și obligațiunile prin lege.

A doua este: lipsa organului de colaborare și control, de armonizarea vieții administrative din județ sistemizat, înființat prin lege.

În administrația din Ardeal acest organ corporativ al administrației județene și-a luat ființa prin legea ungară VI. 1876. Funcționarea acestui organ s'a afirmat de o mare importanță în viața administrativă dând dovadă de rezultate reale.

Nimic nu dovedește mai clar necesitatea de existență acestui organ și importanța lui,

decât raportul mai sus menționat care designează soluția de a crea un consiliu (sfat) administrativ, a cărui necesitate s'a accentuat încă în 1910 în viața administrativă din vechiul Regat. Totașea ia fost recunoscută importanța serviciilor reale ale activității lui și de guvernul țării, care dela preluarea imperiului pe plaiurile noastre și până azi l'a susținut și l'a lăsat să existe funcționând în toate județele din Ardeal, Bănat și părțile ungurene.

Nu mai doresc a insista pe lângă dovedirea importanței acestui organ, nici a epuiza izvorul nenumăratelor dovezi pentru necesitatea de menționarea lui în legea viitoare a administrației.

Soluția propusă în raportul sus amintit și recunoașterea guvernului ne împune ca să facem cunoscut acest organ tuturor celor în drept, cari încă nu l'au putut studia mai de aproape, demonstrând el însuși prin organizația, prin rezultatele, cari să cunosc și să prevăd dreptul de viață, necesitatea de a fi menționat în legea administrativă.

În urma acestora, să examinăm deci mai de aproape compunerea, organizația și funcționarea acestui organ.

În sensul legii ungare VI. 1876 comitetul administrativ județean este un organ corporativ al administrației județene și să compune din următorii membri:

Prefectul, subprefectul, (în orașe primarul) primnotarul, iuriconsultul, președintele sedrii orfanale, primmedicul, administratorul financiar, primul funcționar al of. de șosele și poduri, revizorul școlar, primprocurorul, consilierul agricol și 10 membri aleși din congregația județeană.

Acest comitet s'a organizat în fiecare municipiu.

Atribuțiunile lui în general sunt

a) dispune în toate afacerile administrative deferate de lege lui;

b) în cazurile fixate de lege exercită drepturile autorității de disciplină;

c) decide în toate cazurile de apel deferate de legi în jurisdicțiunea sa.

În special: în întreg teritoriul municipiului ia măsuri în interesul administrației generale și armonizează întreagă activitatea administrativă.

Sedințele sunt ordinare și extraordinare.

Cele ordinare să țin în prima jumătate a fiecărei luni. Șefii autorităților prezenți în aceste ședințe dau rapoarte detaliate despre situația din ramura de administrație condusă de ei. Dacă să ivește o greutate piedecă sau conflict de atribuțiuni, comitetul ia dispoziție pentru delăturarea acelor, sau dacă s'a ivit prin greșala sau negligența vreunui organ administrativ ia măsuri de disciplină.

În cazuri urgente să poate convoaca și ședință extraordinară (§ 17).

Convocarea să face de prefect ori substitutul lui.

Hotărârile comitetului administrativ sunt executorii pe întreg teritoriul municipiului și toate organele de stat, municipale și comunale sunt obligate a să supune.

Prefectul are dreptul de apel la Minister contra fiecărei hotărâri dacă o crede de ilegală, dacă lezează drepturile oarecărei ramură administrativă sau dacă este daunătoare. Acest drept îl au și șefii resorturilor.

Ministrul trebuie să se declare în 14 zile, altcum hotărârea devine executorie.

Comitetul administrativ dispune în ce privește impunerea, perceperea, manipularea și încasarea impozitelor directe și indirecte, în ce privește prestațiile publice ;

în ce privește întreținerea drumurilor și podurilor lăsate în îngrijirea municipiului ;

în ce privește drumurile și podurile comunale.

Decide ca primul for cu drept de apel la Minister în afacerile căilor ferate.

Supraveghează regularea căilor ferate, apelor și construcțiilor de apărare și asupra edificiilor publice, tot asemenea și închisorile de stat prin delegați.

Decide în toate chestiile școlare atât de stat cât și confesionale.

Decide în chestiile postale telegrafice în chestiile orfanale, în cele sanitare și în fine în cele zootehnice.

Ca autoritate disciplinară decide parte ca for prim apelativ, parte ca for al doilea apelativ.

Raportul față de guvernul statului și față de municipiu să statorește în următoarele :

Față de guvern :

1) execută și controlează executarea ordonanțelor ministeriale ;

2) la fiecare semestru face raport detaliat despre situația tuturor ramurilor de administrație și de lacunile și neajunsurile legilor, cari sau ivit în decursul aplicării făcând și propuneri de soluție. Acest raport să adresează președintelui de consiliu de Miniștri.

Față de municipiu :

1) execută regulamentele și hotărârile congregației deferate lui și controlează executarea lor.

Pentru afacerile, cari să pot rezolvi prin congregație face propuneri.

Raport poate să facă congregației de câte-ori vrea.

Poate să refuze executarea hotărârilor ilegale a congregației și să o înainteze Ministerului.

Datorințele membrilor sunt :

Membrii sunt obligați a participa la ședințe. Membrii de drept stau sub responsabilitatea impusă prin calitatea funcțiunii ce îndeplinesc, iar membrii aleși, dacă lipsesc un $\frac{1}{2}$ an fără justificare își pierde dreptul de membru și nu să mai poate alege și în fine membrul ales, care lipsește un an dela ședințe, chiar dacă s'a și justificat să consideră de dimisionat.

Comitetul asupra acceptării cauzelor de justificare decide în ședință ordinară.

Iată un organ, care își ofere larg cadrelele sale de organism pentru a să creia organul cu menirea de ai da avânt, o dezvoltare sănătoasă, o direcție unitară administrației noastre, iată organul, acărui cadre conform împrejurărilor de azi experimentelor câștigate în decursul deceniilor de practică administrativă să pot foarte bine adopta la constituirea noului organ, care poate să fie chiar „Consiliu (sfat) administrativ“ în județ.

Numai prin acest organ constituit pe baza principiilor mai sus fixată să poate ajunge la colaborarea și controlarea reală a diferitelor servicii din județ, la armonizarea lor și numai prin acest organ să va putea manifesta în mod real subordinațiunea necesară a tuturor serviciilor publice din județ față de reprezentantul puterii executive centrale.

Odată organizat prin lege comitetul administrativ județean pentru întreaga țară și pre-

fectul cu deplină „autoritate profesională” în calitate de președinte pus în fruntea acestui comitet sau consiliu — presupunându-se realizarea unei autonomii largi a județelor și comunelor — toate serviciile publice vor simți subordinațiunea, să vor supune aceluși prefect

neconșionat, și prin colaborarea, controlarea și armonizarea diferitelor servicii publice se va ajunge scopul ideal urmărit în viața de stat: perfecțiunea administrației publice.

Dumitru Abrudan
primnotar comunal.

Notarul comunal — de eri, de azi și de mâine !

Fiecare care a citit istoria națiunilor și care a cetit legile vechi din trecut, știe că instituțiunea notarilor comunali, a căror ocupațiune a fost conducerea poporului, este ceea mai in-vechită

Notarul comunal este funcționarul cel mai de folos așa, că toată lumea a zis, și va zice: Nimic fără Dumnezeu, nimic fără munca notarului.

În timpuri vechi, când strebunii și Strestremoșii noștri de și locuiau departe unul de altul cu casele resfirate însă pe un hotar, încă erau notari. Dâșșii nu aveau pregătirea de azi, dâșșii nu au fost școlaiți de azi, dar aveau mintea naturală aveau puțină carte, și aveau conducerea publicului.

Publicul în general a fost neștiutor de carte, adevărați analfabeți ; aleșii satelor se zicem primarii și Jurații comunali făceau notițe, aruncuri comunale, chiar și plătirile pe raboș, pe bățul satului. Notarul făcea raporturi, redacta petițiuni, făcea socotelile și sfătuia oamenii spre binele lor, și a patriei.

Notarul a fost numit de proprietarul mare a comunei pentru că în timpuri vechi, dâșșul a avut puterea executivă, ce vrea, făcea, ce zicea s'a făcut.

A fost dirigit notarul de proprietarul mare, însă și sub acelea împrejurări de iobagie, a fost sfătuitorul, binevoitorul și conducătorul publicului mare. Mai târziu devine notarul în urma legii comunale 1871 funcționar comunal ; i-sa dat dreptul de a conduce administrația comunală, se redacteze publicului toate actele nejudiciare după trebuințe și să fie adevăratul conducător al poporului.

Legea comunală din 1886 în Ardeal și Banat face pe notarul de funcționar public ; il iace manipulantul și controlorul averii comunale, încassatorul veniturilor Statului și il prevede cu toate drepturile legale spre a păstra în toată forma legală autonomia comunală.

Da D-lor, autonomia comunelor. Un cuvânt, la al cărui auz, trăsare tot omul cinstit, știind că dreptul autonom este unicul drept, în baza căruia se desvoltă comuna, se desvoltă orașele și cu ele Țara întreagă. Dela anul 1886 încoace diferite legi au făcut pe notarul adevăratul factor al administrației — având să fie referentul tuturor autorităților din Țară. Notarul este alesul poporului, organizatorul comunelor, organizatorul instituțiunilor folositoare tuturor, administratorul averii comunale, supraveghetorul averii Statului și a Județului încassatorul veniturilor comunei, a Statului și a Județului, controlorul și infaptuitorul bunului mers obștesc, paza ordinii și a păcii ; membrul judecătoriei comunale, membrul Consiliului și Comitetul permanent com. referentul autorităților, oficerul stării civile, cu un cuvânt : notarul este tot și de toate. Este conducătorul și sfătuitorul publicului și factorul administrației.

Este o mașină fără care nici nu se poate gândi omul la administrația județeană și a Statului. — Dela notarul s'a cerut cu tot dreptul cvalificația superioară, 8 clase liceale, maturitatea, curs administrativ aproape egal cu universitatea.

Lată D-lor ce a fost și ce este notarul, azi.

Se vedem ce va fi notarul mâine ?

Ne arată proiectul de lege al reformei administrative ce va fi mâine, poimâine notarul. Conform proiectului, notarul va fi agent

administrativ, reprezentantul guvernului, el va publica legile, regulamentele și ordonanțele, el va culege date statistice și este ofițer al poliției judiciare.

Asistă la ședințele consiliului comunal, fără a lua parte la deliberare.

Va fi numit de prefect.

Dela notarul de mâine se cere numai o diplomă a unei școli administrative și examenul de capacitate.

Acest notar se numește în mod provizoriu, el nu capătă stabilitatea decât numai după un stagiul de doi ani. Notarul azi se permută ca jandarmul, ca finanțul neținând seamă de situația sa materială, de binele publicului.

Notarul de mâine tot la fel și așa putem

zice toți cu durere, că notarul de azi, nu este acela de ieri, și că notarul de mâine nu va fi nici acela de azi, mai puțin ce a fost.

Propun, să binevoiască adunarea notarilor de azi a se adresa către toate autoritățile în drept cu rugămintea:

1. Să pună pe notarul comunal la locul lui potrivit;

2. Să nu micșoreze calificația lui;

3. Să nu îi să ia nici un drept din drepturile câștigate;

4. Să'l facă de cap al administrației pentru binele neamului și fericirea Țării.

Teodor Crăciun

notar în Teremia-Mare
jud. Timiș-Torontal.

Art. 33 legea cărciumilor (Vechiul Regat).

Viitoarea generație, de peste un veac, cercetând scrisorile bătrâne, și găsim în legea monopolului vânzării beuturilor alcoolice art. 33, va zice:

„Ce cuminți oameni erau în veacul trecut! Atunci nu găsiți nici un om beat de alcoolice, căci, exista o lege care, chiar dacă avea cineva patima beției, era forțat să se corige, debitelor de beuturi, fiindu-le interzis, sub grele sancțiuni, a mai da beuturi celor cu patimă“.

Dacă viitorul cercetător al trecutului, s'ar întreba: „aplicatu-s'a legea aceasta, pentru a aduce foloasele ce trebuia să aducă?“ Desigur, va rămâne desiluzionat, cetind dosarele instanțelor judecătorești.

Licitațiile și toate cele lalte pompe ale formalităților cerute pentru a fi cărciumar, s'au aplicat cu pr sos.

Insă, în cea ce privesc combaterea beției, asupra căria trebuia să se îndrepte toată atențiunea autorităților vizate a executa, — au rămas pasive.

Deși multe la număr, autoritățile uzate, responsabilitatea nu cade asupra nimănui, de ne executare, nici asupra primarului, căci un func-

ționar care este sub tutelă nu poate fi răspunzător, mai ales că el, nu poate pricepe spiritul legilor pentru a le aplica.

Dacă s'ar găsit ici-colo, vre un notar mai priceput, — din mila legiuitorului, nu i s'a dat nici o atribuție aci.

Singura lege, și cea mai importantă, în preintâmpinarea tuturilor relelor, s'a lăsat, com-pentința de executat, numai primarului.

Ca consecință: Lege bună, dar ne aplicându-se în spiritul ei, n'a remediat răul.

De acea zic: *Nici un progres nu se face în România-Mare, dacă administrația comunelor rurale nu este făcută de oameni cu cultură superioară mediului în care se află, mai ales în timpul de față.*

Viitorul funcționar administrativ din o comună rurală, să aibă o cultură universală dacă nu superioară preoților și învățătorilor, cel puțin egală acestora (cursuri superioare complete), și un suflet și aspirații românești.

Să se desfințeze sucursalele administrative (plășile), căci, în acelaș județ, creindu-se atâtea circumscripții administrative, șefi acestora vor avea păreri deosebite, — mai ales că, unii din acești șefi de plasă, au puțină cultură.

Erau necesare sucursalele administrative pentru sistemul centralizator — acum când se plămădește descentralizarea, la ce ar mai fi necesare sucursalele ?

Puterea centrală, va fi reprezentată cu mult succes, în comunele rurale, prin viitorul notar, și dacă acest notar, are cultura necesară, nu mai este de folos tutela plasei, — astfel că, *viitorii Subprefecți trebuie să fie niște inspectori administrativi județeni, — cu cultura echivalentă magistraților, cari prin inspecțiunii înspinate, să transmită la centru toate cele ce trebuie știute dela periferie.*

Aceștia să exercite control asupra tuturilor instituțiilor din raza sa. Să inspecteze activitatea școlară, religioasă, percepțiile etc. — în fine să fie reprezentanții tuturilor ministerelor în raza activității sale, având centrul în capitala județului aproape de șeful și conducătorul prefecturii.

Tutorele de până azi, — zapciul și subprefectul de odinioară, inspectorul comunal de eri și șeful plăsei de azi, cu puține excepțiuni, au ținut sub umbră toată activitatea funcționarilor comunali.

Când funcționarul comunal este la înălțimea misiunii și are cultura echivalentă timpului în

care ne aflăm, nu mai este necesar al *priponi* de plasă, — lăsându-l în directă legătură cu centrul luminos.

Plasa este fără folos administrației și fără folos administrațiilor. — Este o transmițătoare de ordine, deci o temporizare în esență, o isolare a comunei de a fi în necesara directă legătură cu capul județului ; — în fine este lux de cheltuială pe sama bugetului.

Este necesar a se organiza jandarmeria în sensul ca să fie într'o continuă mișcare.

A se limita biroucrăția de azi care preocupă jandarmeria. Căci poliția se face prin mișcare continuă, prin veghe, nu prin dosare și scripte încărcate, limitându-să toată această poliție între zidurile unei comune, prin procese verbale de contravenție, relative la câini, rămători, curățanie, etc. etc., pe care le ar face ori ce agent de poliție comunală.

Atunci va fi o adevărată poliție. când jandarmul (cu puterea sa militară), va apare ori în ce timp și ori în ce loc, surprizând pe delinquenți și dându-i pe mână justiției. . .

Dacă altfel vor fi orânduelile viitoarei administrații, repet versurile lui Eminescu : „Decât un vis sarbăd, mai bine nimic“.

23 Iunie 1924.

Un notar din Oltenia Regatului.

Ofițerul stării civile !

În comunele rurale, după cum se vede din art. 51 al. II. din Regulamentul actelor de stare Civilă registrele și condicile de stare civilă se țin de Notarul Comunei care contra semnează actele, iar art. 53 din acel regulament spune că întocmirea actelor de stare civilă, ținerea în mod regulat a registrelor, precum și respectarea dispozițiilor cuprinse în legi, regulamente și ordine ministeriale, sunt supuse controlului primarului și atunci pun întrebarea, care dintre primari, prin propria lui scriere a trecut, vre-un act în cele două registre, ce se țin la primărie, pentru fie care caz în parte, când parte dintre primari încă nici nu știu, că există în lege art. 53, care îi confirmă dreptul arătat mai sus, de cum să poate trece vre-un act de stare civilă în registre, care după lege urmează să prevadă chiar în corpul actului „Constatarea făcută de noi în-

sune primar și ofițer de stare civilă“ sau „sa înfățișat înaintea noastră primar și ofițer de stare civilă“, fapte, care nu cred că undeva sar fi petrecut, constatările de mai sus în realitate cu legea și regulamentul legii. Și admit, că chiar dacă sar fi petrecut sau întâmplat vre-un caz cine știe unde întocmai cu legea, nu i s'a prezentat, d-lui primar, care merge la plug, sapă, seceră etc. ci poate notarului, care stă zilnic în primărie scriind fel de fel de tablouri, acte și corespondențe ce i se cere, deci îndrept, care apoi le dă primarului să le semneze, fără ca primarul să aibă macar vre-o cunoștință de ele, ba cum în (codrilater, județul Durostoi și Coliocra sunt primari de origină turcă apoi semnează acte în scriere turcă, fapt care în conformitate cu legea cred că nu este permis.

Și deci cred, că toate actele se lucrează de către

notar care pentru o mică neglijență a lor este pedepsit adesea, și aceasta poate, că tot din cauza primarului, care poate că nu vine la timp pe la primărie, de și după salariul notarului de astăzi, primarul primește tot atât, fără însă să fie obligat a sta numai în cancelarie, ce și aceste fiind lăsate în plata domnului, tot notarul trebuie să aibă grija să le îndeplinească, căci alt fel se așteaptă și de aci la altă pedeapsă. Și zic atunci de

ce calitatea de ofițer de stare civilă este dată primarului și nu notarului?

În privința răspunsului d-lui Ioachim Sas notar cerc. din Revista Administrația Română No. 12, 15 VI. 1924, eu constat, că vorbește cu mare adevăr pentru că *cele scrise* sunt în realitate și nu în conformitate cu legea contabilității comunelor rurale.

Constantin Pontea

notar, com. Cordan jud. Constanța

Statutele de penzie a notarilor din Timiș-Torontal.

Reuniunea Notarilor comunali din județul Timiș-Torontal a modificat statutul de penzie pecum urmează :

Noi, prefectul județului Timiș-Torontal având în vedere avizul comitetului de pensie și propunerea Comitetului permanent în temeiul Art. 5. Decret II. al C. D. și analog dispozițiilor cuprinse în Art. de lege XXI. din anul 1886 în lipsa funcționării congregațiunii județene aducem următoarea.

HOTĂRÂRE :

Respectând deoparte drepturile deja câștigate prin Statutul vechiu, iar de altă parte ținând cont și de recerințele actuale modificăm Statutul de pensie al funcționarilor comunali precum și a văduvelor și orfanilor lor, stabilind textul nou și modificat după cum urmează :

STATUT

de pensie a notarilor, subnotarilor comunali și cercuali și altor angajați comunali în posturile sistemizate precum și a văduvelor și orfanilor lor.

CAPITOLUL I.

Casa de pensie a funcționarilor și angajaților comunali.

Art. 1. Toți notarii și subnotarii comunali și cercuali și alți angajați din județul Timiș-Torontal, cari sunt ca atare aleși ori numiți în funcția lor, sunt obligați a fi membrii ai fondului de pensie al funcționarilor și angajaților comunali din județul Timiș-Torontal și anume :

Drepturile și obligamentele membrilor casei de pensie se stabilesc precum urmează :

Art. 2. Membrii casei de pensie, cari înainte de a intra în funcțiunea actuală au fost în serviciu public, ori particular împreună cu drept la pensie în conformitate cu dispozițiunile statutului prezent li-se vor socoti la fondul de pensie al funcționarilor și angajaților comunali din județ toți anii de serviciu anteriori,

cu aceia condiție însă, să renunțe definitiv la pretențiile lor de pensie câștigate în serviciul lor anterior.

Acest favor privește numai persoanele intrate în serviciul județului sau comunal până la intrarea în vigoare a prezentului statut.

Cererile referitoare se vor înainta de către interesați în cel mult 30 zile, socotite dela ziua intrării în vigoare a prezentului Statut autorității în drept a ordona pensionarea.

Art. 3. Membrii numiți în Art. 2 sunt datori ași rescumpăra anii socotiți la fondul de pensie județean. Ei vor plăti taxele statutare stabilite în Art. 7. a statutului prezent în cel mult 12 rate lunare fără să li-se socotească și dobânda

Art. 4. Membrii casei de pensie, cari în decursul războiului mondial 1914—1918 au servit fie ca militari, fie în serviciu activ, public, civil, anii aceștia serviți li-se vor computa dublu la cei cari a servit la front, celorlalți cu $\frac{1}{2}$ an mai mult, rămânând, ca dânsii să răscumpere anii computați cu solvirea taxelor stabilite în Art. 7.

Art. 5. Se declară reciprocitatea fondului de pensie județean cu fondurile de pensie ale tuturor județelor și a notarilor, orașelor din țară și ale statului, întrucât și acele fonduri recunosc și susțin reciprocitatea.

CAPITOLUL II.

Fondul de pensie.

Art. 6. Sumele sustentațiilor, fixate în Statutul prezent, își vor afla acoperirea din fondul de pensie.

Izvoarele și veniturile acestui fond sunt următoarele :

a) Amenzile de ordine și pedepsele disciplinare dictate în sarcina notarilor și subnotarilor comunali și cercuali și altor funcționari comunali;

b) donațiunile și eventualele donațiuni făcute în favorul acestui fond;

c) ajutoare votate din fondul dărei de drum;

d) Economii rezultate dela art. I. (Retribuțiunile notarilor etc.) al bugetului fondului de salarizare al notarilor comunali și al bugetelor generale al comunelor (urbane), rurale (adecă creditul neîntrebuințat la art. I. din buget se-va consemna la finea anului la fondul de pensiuine al funcționarilor și angajațiilor comunali);

e) Subvenție din fondul alodial prevăzută în buget în loc de dare suplimentară județeană adecă partea cuvenită din cotele adiționale județene;

f) dobânzile fondului de pensiuine;

g) Contribuțiunea lunară permanentă de 5% după salarul, trienalul, indemnizația specială și eventuale adause personale cu caracter de salar în sarcina notarilor și subnotarilor comunali și cercuali și altor angajați conform art. 1. a Statutului prezent;

h) taxele statutare stabilite și solvite ori solvende conform art. 3.;

i) contribuțiile comunale.

Art. 7. Contribuția și taxele sunt permanente ori plătibile odată pentru totdeauna.

I. Contribuția și taxele plătibile odată pentru totdeauna sunt:

a) taxa de înscriere pe care o plătește fiecare membru al casei de pensiuine la intrarea în serviciu anume: $\frac{1}{2}$ parte din retribuțiunile lunare computabile la cassa de pensiuine solvindu-se aceasta sumă în două rate lunare egale;

b) taxa de etate pe care o plătesc numai membrii casei trecuți de vârsta de 40 ani dela intrarea în serviciu, socotind 10% după salarul lor lunar computabil la fondul de pensiuine;

c) taxa pentru înaintare care este egală cu sporul lefei în prima lună.

II. Contribuția și taxele permanente sunt:

a) taxa lunară pentru întreținerea și mărirea fondului de 5%, după salarul, trienalul, indemnizația specială și adausul personal cu caracter de salar computabil la pensiuine;

b) suma prevăzută în bugetul general al județului pentru fondul de pensiuine (în loc de darea suplimentară județeană);

c) Economii consemnate dela art. 1 al fondului de salarizare al notarilor comunali și dela bugetul general al comunelor (urbane) rurale.

Taxele menționate în punctul I. Art. 7 aliniatul a), b) și c) se vor reține respectivului membru din retribuțiunile lunare prime odată pentru totdeauna; contribuția menționată sub II aliniatul a) se reține lunar iar subvenție din fondul alodial se-va ordona în măsura recerînței fondului de pensiuine și economiile după încheierea contului de gestiune anual al fondului de salarizare al notarilor și al comunelor (urbane) rurale.

Taxele și contribuțiile menționate mai sus nu se vor mai putea restitui nimănui dacă au devenit plătibile s-au dacă sau solvit și reținut în baza Statutului prezenti

Art. 8 Contribuția menționată în art. 7. sunt da-

tori a-o solvi membrii fondului de pensiuine până la retragerea lor din serviciu activ chiar, și atunci dacă vor întrece serviciul, obligator de 35—40 ani fixat în art. 24.

Art. 9. Timpul de serviciu petrecut ca notar sau subnotar substituit, se poate socoti fiecărui membru la anii săi de serviciu însă numai atunci, dacă substituirea a fost urmată de o alegere ori numire, fără întreruperea serviciului și dacă a plătit contribuția și taxele menționate în art. 7. și pe timpul substituirii sale.

Art. 10. Taxa de înscriere și taxa de etate nu au a plăti acei funcționari, cari au servit la Stat, la alte județe și orașe cu magistrat ori cu consiliu înainte de a intra în serviciul acestui județ, ca notar și subnotar sau ca alt angajat.

Art. 11. Pentru acoperirea recerînței bugetare a fondului de pensiuine servesc:

a) contribuția permanentă menționată în art. 6. g) și art. 7 II. a);

b) Contribuirea fondului alodial și economiile dela art. I. înșirate în art. 6. al. d), e) și art. 7. II. b) și c).

c) ajutorul votat în fondul dărei de drum menționat în art. 6. al. c.);

d) dobânzile fondului de pensiuine menționate în art. 6. al. f) și în fine;

e) taxele menționate în art. 6. punctul h).

Veniturile menționate în art. 6 punctul a), b) precum și taxele menționate în art. 7. I. a), b), c) nu se pot folosi pentru acoperirea recerînțelor bugetare, ci acelea serveșc pentru mărirea fondului și sunt a se adăuga la capitalul fondului prezent împreună cu jumătate din escendentul exercițiului și formează fondul de rezervă.

Art. 12 Fondul de rezervă cu întregul escendent al exercițiului anului anterior va trece asupra autorității, care va fi însărcinată a continua plata pensiilor, care fond se va alimenta în fiecare an cu jumătatea din escendentul exercițiului, care va sta sub conducerea consiliului de administrație a fondului de pensiuine manipulându-se separat acest fond de fondurile de pensiuine și conform unui regulament special și care fond va avea menirea: donarea de bursă și ajutoare în caz de boală a urmașilor membrilor casei de pensiuine a funcționarilor și altor angajați comunali.

Art. 13. Fondul de pensiuine se manipulează separat de alte fonduri județene.

Acest fond se administrează de un consiliu de administrație compus conform art. 15.

Art. 14. Orice dispoziție a Consiliului județean și a Ministerului de Interne referitoare la acest fond recere opiniunea prealabila a consiliului de administrație.

Art. 15. Membrii consiliului de administrație sunt: Subprefectul, primnotarul, jurisconsultul județean, șeful contabilității, președintele reuniunii notarilor comunali, 4 notari și 2 subnotari, 1 medic veterinar și 1

secretar aleși de Reuniunea notarilor pe termen de 3 ani.

Președintele consiliului de administrație este Subprefectul ori locțiitorul său legal.

Art. 16. Consiliul de administrație hotărăște asupra chestiunilor în ședințele convocate și ținute anumit pentru acest scop.

Pentru a putea aduce decise valabile, se recere prezența președintelui și cel puțin a 4 membrii din consiliul de administrație. Hotărârile se aduc cu majoritatea voturilor.

Art. 17. Cercul de activitate al consiliului de administrație este :

a) a controla, că fondul de pensiuie și de rezervă să se manipuleze în baza statutului prezent ;

b) a face propunere pentru fructificarea capitalului ;

c) a opinia cererile privitor la pensionări și a face proiectul de pensionare, mai departe a face propuneri relativ la stabilirea sustentațiilor permanente relativ la ajutoarele de escontentare, la adausul de educație pe seama orfanilor și la competița de înmormintare ;

d) a compune bugetul anual, și a revizui socoțile finale ale fondurilor susmenționate a le trimite spre aprobare cu opiniunea lui, consiliului județean și a face propunere pentru acoperirea eventualului deficit.

Art. 18. Numărul fondului se poate depune spre fructificare la institute financiare solide Românești ori se poate investi în efecte de ale statului.

Ori care abatere dela aceste dispozițiuni recere aprobarea anterioară a Ministerului de Interne.

CAPITOLUL III

Regule generale pentru sustentații.

Art. 19. De sustentațiile în acest Statut se bucură toți membrii casei de pensiuie menționați în art. 1. precum și văduvele și orfanii acestora.

Art. 20. Nu vor putea beneficia de sustentații acei membrii ai fondului de pensiuie :

1. cari au perdut cetățenia statului român ;

2. cari fără aprobarea consiliului județean au trecut în serviciul unul stat străin ;

3. cari au demisionet din funcția lor ;

4 cari au părăsit postul lor fără permisul autorității în drept și nu s-a întors în funcțiune, nici la convocarea acesteia ;

5. cari sunt condamnați la pierderea oficiului lor din partea vreunei judecătorii ori sunt judecați, prin sentințe ridicate la valoare de drept la pierderea libertății ;

6. cari sunt condamnați la pierderea oficiului lor pe cale disciplinară. ori au dimisionat din oficiul lor, spre a înconjura procedura disciplinară

Declarația de demisie a membrului acelaia care roagă absolvarea de postul său fiind numit în alt serviciu cu drept la pensiuie nu se consideră de abzicere.

Art. 21. Sustentații cu abatere dela art. 20 poate acorda la propunerea consiliului de administrație con-

siliul județean dar și atunci numai în cazuri ponderoase și în caz de o stare materială deplorabilă.

Art. 22 Sustentațiunea membrilor în baza prezentului statut, este permanentă ori odată pentru totdeauna.

Permanentă este : pensiuie, pensiuie de chirie și adausul de educație respective renta viageră.

Sustentațiunea odată pentru totdeauna este :

Răscumpărarea pensiuiei (escontentarea) și competițele de înmormântare. Pensionarea poate fi definitivă.

a) Dacă prin sisterea unor servicii funcționarii fără vina lor rămân fără serviciu și în fine, când pe cale disciplinară oareșicare funcționar nu se poate așeza în post corespunzător, în cazul de incapacitate definitivă în fine d-că a indeplinit anii de etate și timpul de serviciu obligat la pensie

Art. 23. Sustentațiunea cuvenită membrilor se stabilește după anii de serviciu computabili și după competițele computabile avute în luna ultimă a serviciului activ.

Art 24. Durata timpului de serviciu se stabilește după calendarul civil.

Timpul de serviciu computabil e durata din acel timp, care l-a petrecut membrii casei de pensiuie dela ziua inceperii de fapt a serviciului continuativ, fără întrerupere în serviciul activ, până la finea acelei luni, în care au fost absolvați dela serviciu cu drept de pensie.

Dacă nu se poate dovedi că membrul casei de pensiuie și-a început serviciul activ mai de timpuriu ca ziua inceperii efective a serviciului este a se considera ziua depunerii primului jurământ oficial.

Funcționarul denumit provizoriu întrucât a fost definitivat în serviciul anterior în caz de pensionare timpul petrecut în serviciu provizoriu deasemenea să compută la pensie.

În baza hotărârii consiliului județean Nr. . . . aprobată de Ministerul de Interne sub Nr. . . . în durata timpului de serviciu anul 1896 (milenium) se compută în 3 ani adecă la acest an se adaug încă 2 ani acelor membrii, cari au stat în vre-un serviciu județean ori comunal activ în acel an.

Art 25. Notarilor și subnotarilor comunali și cercuali cari înainte de a intra în funcțiune publică au avut practica liberă advocați, medici, ingineri, etc. I-i se vor socoti la fondul de pensiuie anii dela inceperea practicei și anume dela data obținerii diplomei. Atât inceputul cât și durata practicei vor trebui dovedite cu documente autentice justificative. Anii computabili la pensiuie nu pot să treacă peste 15 ani la cei cu studii universitare terminate (diploma de avocat, medic, ing.) și peste 10 la ceialalți.

Funcționarilor și angajaților comunali, cari înainte de a intra în funcțiunea actuală au fost în serviciu public, ori particular inpreunat cu drept la pensie li-se vor socoti la fondul de pensie toți anii impliniți în acel serviciu.

Art. 26. Notarilor și subnotarilor comunali și ceruali și altor angajați comunali cari nu cad în categoria celor din art. 25. adecă, cari nu au avut nici un fel de serviciu înainte de a intra în funcțiune publică, întrucât posed ori își vor câștiga calificația postului ce-l ocupă astăzi, li-se vor socoti la fondul de pensiuine până la etatea de 30 ani 2 ani, până la 35 ani 3 ani, până la 40 ani și mai mult 5 ani.

Ca bază la acest calcul servește etatea avută la finea anului 1918.

De acest avantaj vor putea beneficia numai acei funcționari cari au intrat în serviciul public până la 31 Dec. 1919.

Art. 27. Toți membrii numiți aci în art. 25 alin. prim și 26 sunt datori a petiționa conform dispozițiilor din art. 2 computarea anilor și a și răscumpărării socotiți la timpul de pensiuine. Ei vor plăti taxele statutare după salariul de care au beneficiat la județ sau comună la intrarea lor în serviciu; și dacă după înaintările ulterioare, n-au vărsat cotele legale, vor presta și aceste vărsăminte. Taxele se vor vărsa conform dispozițiilor statutare de mai înainte

Art. 28. Durata serviciului înceată cu ziua ultimă a lunii aceleia când respectivului membru să stătorește pensionarea. Acel membru însă, care a reposat tot în aceeași lună, când s-a absolvat de serviciul său, se consideră de decedat în serviciul activ și atunci dacă i-s-a stabilit deja pensiuinea.

Art. 29. Timpul petrecut în serviciu ca substitut în aceeași calitate se compută în timpul serviciului activ.

Nu se socotește timpul petrecut în concediu și disponibilitate trecut peste un an fără salariu. Timpul de serviciu a practicanților fără salariu numai atunci se poate computa dacă respectivul a făcut serviciu activ și a devenit ca atare ales ori numit în oarecare funcție cu salariu. Timpul petrecut în serviciu onorific județean fără leafă se compută respectivului numai, atunci când dânsul a dezvoltat în serviciul său o activitate similară cu serviciul activ și a devenit ales ori numit ca atare la oarecare serviciu salarizat.

Timpul suspendării respectivului membru atunci se compută dacă s-a repus.

Timpul petrecut în pensia definitivă nu se compută, însă continuitatea serviciului computabil nu se întrerupe prin pensionarea interimară înainte de timpul și etatea statorită în art. 41.

Art. 30. Notarului și subnotarului amovat din serviciul său cu sentința disciplinară și primit din nou în serviciul lui activ nu i se poate computa timpul destituirii, afară de cazul când i-s-a votat și asemnat leafa întregă reținută.

Membrilor demisionați din serviciul lor dacă mai târziu au fost iar reprimiți în serviciul activ, timpul serviciului înaintea demisionării se compută însă numai atunci dacă dovedesc că nu au demisionat în urma unei proceduri disciplinare și dacă dela timpul retragerii

până la reprimire în acest serviciu nu au trecut 5 ani.

Art. 31. Acelui membru care înainte de numire, fără întrerupere a fost angajat la stat ori în serviciu județean în calitate de diurnist, timpul petrecut fără întrerupere în calitate de diurnist este a se computa.

Nu are drept la pensie funcționarul numit în mod provizoriu (afară de cazul amintit sub art. 47 alineatul ultim) sau onorific, sau care a abzis de postul său benevol.

Art. 32. La constatarea continuității timpului de serviciu petrecut la oficiile și în funcțiile publice nu se consideră ca întrerupere:

a) timpul dintre două servicii petrecute în afară de serviciul activ, dacă acela nu trece peste 1 lună;

b) timpul petrecut în pensiuine interimară;

c) timpul petrecut în disponibilitate; dar în serviciul activ;

d) timpul petrecut în concediu și în disponibilitate în afară de serviciul activ, dacă continuativ nu a trecut un an;

e) timpul petrecut în stare de suspendare, dacă s-a declarat nevinovat și s-a repus;

f) întreruperea serviciului făcută cu consimțământul consiliului județean pe lângă asigurarea susținerii dreptului de sustentatie;

g) timpul petrecut ca înrolat la miliție, deasemenea trebuie computat la pensie întrucât nu a fost numit provizoriu.

Art. 33. La statorirea timpului de serviciu computabil, fracțiunea anului rămasă peste anii întregi, dacă trece peste 6 luni, se compută ca an întreg iar fracțiunea de 6 luni sau mai mică de 6 luni se desconsideră.

Art. 34. Retribuțiunile computabile sunt:

a) salariu, b) trienalul, c) indemnizație specială și d) eventualele adausuri personale cu caracter de salariu.

Ca bază pentru computarea la pensie sunt acele sume, de cari, s-a bucurat ori la cari a fost îndreptățit cel pensionat în luna ultimă a serviciului activ.

Art. 35. Nu se pot considera ca retribuții computabile: competențele onorifice, adausul de scumpete, competențele locale, familiare, diurne, paușal de servitor și de vestminte, adecă în genere acele retribuțiuni cari nu se pot considera ca salariu sau ca întregirea salariului și nu sunt taxative statorite prin statute anterioare, computabile la pensie.

Art. 36. Atât sustentatiile permanente cât și cele odată pentru totdeauna sunt a se stabili în lei întregi.

Art. 37. Dreptul membrilor de a li-se lichida sustentatiia permanentă sau cea de odată pentru totdeauna își ia începutul cu ziua în care membrul s-a absolvat dela serviciul activ

Art. 38. Funcționarilor și angajaților comunali, cari au făcut serviciul militar în vremea războiului, anii petrecuți în armată, li-se vor socoti dublu la fondul de pensie pe lângă condițiile din ordonanțele No. 4401—1915 M. P. și 59511—191 M. P.

Funcționarilor comunali de categoria celor indicați în art. 25 alin prim li-se vor socoti la fondul de pensie anii de războiu petrecuți la armată însă simplu. În acest caz nu se aplică norma socotirii anilor din art. 26. Funcționarii vor putea alege socotirea mai avantajoasă pentru ei. La socotirea etății se ia ca normă sfârșitul anului 1921.

Art. 39. Funcționarilor și angajaților comunali, cari la preluarea imperiului au denegat depunerea jurământului, li se va recunoaște continuitatea serviciului dacă :

a) În urma apelului Dir. Gen. de Interne din Cluj din 4 Iulie 1920 No. 3367—18097 în termenul fixat sau anunțat pentru depunerea jurământului.

b) Până la finea anului 1920 au intrat în serviciu de stat județan orășenesc ori comunal.

Acestor funcționari nu li-se va socoti vremea petrecută în afară de oficiu. Timpul de jumătate an în serviciu în anul reintrării în funcție nu se consideră, cel peste jumătate se întregeste la an întreg. Funcționarii cari s'au însinuat la preluarea imperiului la depunerea jurământului și s'a luat jurământul însă fără vina lor nu au fost angajați, timpul întrerupt li-se compută și nu se consideră ca întrerupere sau nu s'a luat jurământul și mai târziu sau angajat de asemenea.

Art. 40. Funcționarii îndreptățiți la vreunul din avantajele din art. ii precedenți vor cere deciziunea forului în drept.

Favorul aprobat se va nota în Statutul de serviciu și în cartea de licvidare a fiecărui funcționar.

CAPITOLUL IV.

Dispoziții referitoare la sustentarea angajaților.

Art. 41. Membrii aplicați definitiv pe lângă salariu sistemizat în posturi județene, presupunând că la începutul de serviciu computabil în baza statutului prezent n-au implinit încă vârsta de 40 ani la cazul implirei vreunei din condițiunile recerute de mai jos pot fi îndreptățiți la pensie dacă au cel puțin 5 ani de serviciu computabil, pe când membrii aplicați în calitate provizorie precum și aceia cari la începutul timpului de serviciu computabil și-au implinit deja vârsta de 40 ani numai atunci pot fi îndreptățiți la pensie dacă au un timp de serviciu computabil cel puțin 10 ani.

Acei membrii aplicați provizoriu cari nemijlocit după aplicarea provizorie au fost aplicați în calitate definitivă în serviciu sunt de a se considera ca egali cu aceia aplicați în calitatea definitivă.

Pensionarea se ordonanțază ori la cererea membrului ori din oficiu.

La cererea membrului, pensionarea este a se ordona dacă respectivul :

a) suferă de un defect corporal sau intelectual care îl face definitiv sau pe un timp îndelungat incapace de ași providea serviciul, sau

b) și-a îndeplinit timpul de serviciu (35 și 40 ani) care-l îndreptățește la o pensie egală cu retribuția computabilă și a trecut cel puțin vârsta de 60 ani ; (anii de serviciu să socotesc pentru notari, subnotari și pentru medici veterinari în 35 — pentru alți angajați în 40 ani);

c) sau și-a implinit etatea de 60 ani fără considerare la timpul petrecut în serviciu ;

d) în fine, când din cauza organizării sau suprimării unor officii sau stațiuni, sau dacă nu se poate așeza cineva în alt post prin cercetare disciplinară.

Din pedeapsă nimeni nu poate fi pus în retragere. Punerea în retragere a membrului se poate ordona și din oficiu, dacă s-a îndeplinit vreuna din condițiunile recerute sub punctul a) sau dacă membrul din cauza de morbo n-a făcut încontinuu serviciu activ de mai mult de un an.

Anul morbului trebuie socotit în anii serviciului activ.

Incapacitatea obvenită în urma încercării de sinucidere este egală cu cele scrise în punctul a) și nu are nici o influență asupra pretențiunilor de sustentare.

Pensionarea membrului pus sub cercetare disciplinară se ține în suspens până la aducerea decisului disciplinar definitiv.

Art 42. Incapacitatea de serviciu produsă de defect corporal sau intelectual trebuie dovedită de către petent cu atestatul unui medic oficial. Însă forul competent poate ordona punerea în retragere dacă află de necesar, poate ordona superarbitrarea medicală a petentului conform art. 80.

Art. 43. Membrului pus sub interdicere în mod valid, sau celui ce i-s-a prelungat în mod valid minoratul, sau în contra căruia s'a deschis în mod valid falimentul, dacă cumva nu-i judecat la destituire din serviciu în urma procedurii disciplinare introdusă în contra lui pentru aceasta este de a i-se aplica dispozițiile regulamentare sau îndată sau având în vedere natura cazului după expirarea termenului statorit în cel mult un an presupunând ca în termenul fixat nu s-a sistat în mod valid interdicerea, prelungirea minoratului și falimentul.

Asemenea sunt a se aplica dispozițiile regulamentare față de acel membru al casei de pensie care a fost pus în disponibilitate din cauza organizării sau desființării posturilor sau officilor, sau nu a putut fi reales la postul său.

În acel caz se va ordona retragerea (pensionarea) ori escontentarea chiar și atunci dacă nu s-a implinit nici una din condițiunile recerute în puncte a), b) și c) ale art. 41.

Art. 44. Dacă membrul casei de pensie se desparte de serviciul activ din voința proprie fără ca să fie implinite condițiunile de licvidare ale sustentării față de dânsul (art. 41. a) b) c) în cazuri echitabile și motivate, consiliul județan poate să-i asigure susținerea dreptului de sustentare.

Dacă membrul n-a avut încă 10 ani de serviciu computabil chiar și în cazul existenței altor condițiuni legale dreptul de sustentație susținut numai atunci și-l poate valida dacă va fi aplicat din nou în vreunul din posturile sau oficiile susmenționate în art. 1. și în serviciul nou servește de fapt cel puțin un an.

Acel membru căruia susținerea dreptului de sustentație i-s-a asigurat după un timp de serviciu computabil de cel puțin 10 ani în cazurile de întrunire ale altor condițiuni legale, îi poate valida pretensiunea de sustentație susținută și atunci dacă aplicat fiind în vreunul din posturile și serviciile amintite în art. 7. în noul serviciu a petrecut timp mai scurt de un an. Un astfel de membru poate valida dreptul de sustentație susținut chiar și atunci dacă n-a fost din nou aplicat dar dovedește cu un atestat dela un medic oficial că nu e capace de serviciu activ

Susținerea dreptului de sustentație pentru cazul aplicării din nou are ca rezultat acela, că timpul computabil dinaintea susținerii dreptului de sustentație și cel din serviciu aplicării din nou se calculează la oaltă.

Iar dacă aplicarea din nou n-a urmat, membrul care are deja timp de serviciu de cel puțin 10 ani computabil precum și văduva și orfanii lor, sunt îndreptățiți la sustentațiile stabilite în statutul de față.

Art. 45. Pensiunea membrilor casei de pensiune, cari beneficiază de salariu lunar sistemizat, luând ca bază ultimele retribuțiuni computabile de care au beneficiat în serviciul activ, se stabilește:

La serviciul de 40 ani dela 5—10 ani cu 40%, dela 10—40 ani tot anul 2% după retribuțiunile computabile.

La serviciul de 35 ani

Dela 5—10 ani cu 40%, dela 10—30 2½%, 30—35 2%, a retribuțiunilor computabile.

De o pensie mai mare ca suma retribuțiunii computabile, amintite mai sus nu poate fi împărțită membrul casei de pensiune nici atunci dacă timpul de serviciu computabil ar trece peste 35—40 ani.

Pensiunea notarului și medicului veterinar nu poate fi mai puțină lunar de 300 Lei, iar a subnotarului mai puțină lunar de 200 Lei, al secretarului 200 și altor angajați 100 Lei.

Această dispozițiune n-are caracter retroactiv.

Art. 46. Toți membrii casei de pensiune îndreptățiți la pensiune au drept afară de pensiune și la pensiune de chirie, care se stabilește pentru cei căsătorii sau văduvi cu copii în 25% și necăsătorii în 15% a pensiunii lunare.

Art. 47. Acel membru care nu și-a împlinit încă cel mai scurt timp (5 ani) de serviciu, care la îndreptățiți la pensiune, a cărui completă incapacitate de serviciu însă a cauzat-o în mod necontestabil vre-un accident suferit în decursul sau în urma îndeplinirii serviciului; sau vre-un alt eveniment extraordinar subit,

ivit într'un period relativ scurt și temporal exact determinabil se poate considera cași când și-ar fi împlinit cel mai scurt timp de serviciu care îndreptățește la pensiune.

La acești membrii trebuie a le computa cătră anii serviți încă 10 ani.

În astfel de cazuri suma pensiunii acordată o stabilește Consiliul județean din caz în caz

Dispozițiile de mai sus se estind și asupra membrilor cari sunt angajați în calitate provizorie sau cari la începutul timpului serviciu computabil în baza Statutului de față și-au fost împlinit vârsta de 40 ani.

Art. 48. Pensiunea deja lichidată odată nu se poate răscumpăra.

Art. 49. Pensiunea și pensiunea de chirie deja lichidată este de a se sista în următoarele cazuri:

1. dacă pensionarul își pierde cetățenia română;
2. dacă pensionarul fără permisiunea consiliului județean intră în serviciul unei puteri streine;
3. dacă pensionarul este comandant din partea judecătorei prin sentința ridicată la valoare de drept la pedeapsa pierderii libertăți, cu care este încopciată pierderea oficiului public, sau a serviciului;
4. dacă pensionarul devine numit de notar public;
5. dacă pensionarul fără permisiunea Consiliului județean ar locui permanent în străinătate;
6. dacă pensionarul reintră în serviciul public activ ca funcționar;
7. dacă pensionarul decedează.

Art. 50. Ordonanțarea sustentațiunii (pensiune, ajutoare, adaus de educație și de înmormântare) lichidate de contabilitatea județeană cade în sfera de competență a Subprefectului județean

Ordonanțarea greșită a subprefectului se poate apela la Comitetul administrativ județean.

Art. 51. Intrucât membrul pensionar ar ocupa în decursul timpului a pensionării sale ori care post public împreună cu salariu sistemizat, care însă e mai puțin decât salariul ultim avut în care a servit ca bază pensionării, și noul salariu cu pensiunea laolaltă ar întrece salariul care a servit de bază la pensionare, va primi în pensiune numai diferența între salariul nou și salariul vechiu. Această pensiune cu urcarea salariului scade.

Dacă însă noul salariu ar fi egal ori ar întrece pe cel vechiu pensiunea se va sista.

Art. 52. Acel membru care nu și-a împlinit încă minimumul de serviciu care i-ar da drept la pensiune și pe seama căruia nu s-a acordat pensiune nici în baza art. 47. a Statutului prezent, poate fi îndreptățit la escontentarea finală dacă sustau fața de dânsul vreuna din condițiile recerute în punctul a) și c) art. 41.

Escontentarea finală nu se poate face din pedeapsă

și această trebuie ordonată și la cererea membrului în cazul că întrunește vreuna din condițiunile recerute în punctul a) și c) art. 41.

Dispozițiile celelalte a art. 41. primesc aplicarea corespunzătoare și la statorirea escontentării finale.

Suma escontentării finale se statorește pe lângă luarea ca baza a retribuțiunii computabile, beneficiate, în serviciul activ mai pe urmă și anume: Până inclusive la 5 ani de servicii computabil suma de pe un an a retribuțiunii amintite; în caz de timp de serviciu computabil mai lung de 5 ani dar mai scurt de 10 ani în suma de pe 2 ani a retribuțiunii amintite.

Acel membru care și-a implinit cel mai scurt timp de serviciu după care în baza art. 41. este îndreptățit la pensiuene sau căruia i-s-a acordat pensiuena, nu are drept la escontentarea finală. Angajații substituții nu au drept la escontentare.

Art. 53. Dacă membrul escontentat cu suma de pe un an a retribuțiunii computabile, e reangajat în vreun post ori oficiu și dacă între dispensarea dela serviciul activ și între reangajare n-a trecut încă un an, din suma escontentării de atâtea ori trebuie să restituie câte o $\frac{1}{12}$ parte, câte luni cade în anul acesta pe serviciul activ din noul angajament

Iară dacă membrul casei de pensiuene escontentat cu suma de pe 2 ani a retribuțiunii computabile, ar fi din nou angajat și dacă între dispensarea dela serviciul activ și între noua angajare n-au trecut încă 2 ani, suma de escontentare de atâtea ori este a se restitui câte o $\frac{1}{24}$ parte, câte luni cad în acești 2 ani pe a serviciul activ al reangajării.

CAPITOLUL V.

Dispoziții referitoare la sustentația văduvelor și orfanilor.

Art. 54. Văduva membrului casei de pensiuene decedat în serviciu activ după implinirea timpului de serviciu, care îndreptățește la pensiuene în sensul art. 41. precum și a celui decedat în stare de pensionar, are drept la pensiuene de văduvă:

a) dacă a intrat în căsătorie cu bărbatul ei pe timpul serviciului activ, sau înainte de aceasta;

b) dacă la încheierea căsătoriei bărbatul n-a fost trecut peste vârsta de 58 ani;

c) dacă căsătoria s-a încheiat în mod valabil înainte de moartea bărbatului și

d) dacă văduva la moartea bărbatului a trăit cu bărbatul ei împreună.

Dovedirea condițiunilor statorite în punctul b) și c) se poate cere numai la căsătoriile încheiate după intrarea în vigoare a statului de față: pe când în privința căsătoriilor încheiate înainte de intrarea în vigoare a Statutului de față sunt a se observa dispozițiile depuse în hotărârea No.

De sub condițiunile înșirate mai sus se statoresc următoarele excepțiuni:

1. Femeia, care s-a măritat după membrul pensionat poate avea drept la pensiuene de văduva, atunci, dacă prin căsătoria lor copilul născut pe timpul serviciului activ se legitimează; sau atunci dacă bărbatul ei la termenul pensionării n-a fost încă de 60 de ani nu și-a implinit încă timpul de serviciu care l-ar fi îndreptățit la suma de pensiuene egală cu retribuțiunea computabilă și după încheierea căsătoriei aplicat fiind, din nou în serviciu activ, a mai servit cel puțin 3 ani.

2. Femeia aceia care s-a măritat după membrul activ dară trecut de 57 ani, poate avea drept la pensiuene de văduva, atunci dacă prin căsătoria lor s-a născut copil, sau dacă prin căsătorie copilul s-a legitimat sau dacă bărbatul ei după încheierea căsătoriei a mai făcut serviciu activ cel puțin 3 ani.

3. Femeia aceia a căreia căsătorie s-a încheiat în mod valabil înainte de moartea bărbatului, cu mai puțin de 3 luni poate avea drept la pensiuene de văduva atunci dacă din căsătoria lor s-a născut copil, sau dacă prin căsătorie s-a legitimat copilul, s-au dacă moartea bărbatului a cauzat-o un morb violent ivit după încheierea căsătoriei și în fine dacă prin căsătorie s-a sistat concubinajul.

4. Femeia aceia care n-a trăit împreună cu bărbatul ei la moartea acestuia poate avea drept la pensiuene de văduvă atunci dacă în privința morală nu este excepționabilă și dacă d vedește în mod demn de credință că viețuirea separată nu s-au întâmplat din vina ei.

5. Femeia aceia a căreia căsătorie încheiată cu membrul casei de pensiuene, a fost desfăcută de judecătorie în mod valid, poate avea drept la pensiuene de văduvă atunci, dacă nu s-a măritat din nou, dacă din sentința care a pronunțat divorțul reiese fără nici o îndoială, că căsătoria s-a desfăcut exclusiv din vina bărbatului care a fost obligat la plățirea sumei de susținere.

Imprejurarea aceia că moartea bărbatului s-a întâmplat în urma sinuciderei n-are nici o influență asupra dreptului de pensiuene a văduvei.

Art. 55. Afară de cazurile înșirate în art. 20 nu poate avea drept la pensiuene de văduvă:

a) femeia aceia care nu e cetățeană română;

b) femeia aceia, care prin sentință judecătorească validă e condamnată la pierderea oficiului, sau care a fost condamnată la pedeapsă pierderii libertății în mod valid, pentru atare faptă condamnată, cu care pierderea oficiului public, sau al serviciului e împreună cu urmare legală;

c) văduva membrului escontentat, dar neangajat di nou în serviciu nici atunci, dacă timpul de serviciu computabil al bărbatului ei a trecut peste 5 ani.

Art 56. Pentru văduva membrului casei de pensiuene, care a beneficiat de salar lunar sistemizat, și care a câștigat deja drept la pensiuene pe lângă luarea ca bază a retribuțiunii computabile de care a beneficiat

bărbatul mai pe urma în serviciul activ ce stătoarește următoarea pensiu:

a) $\frac{2}{3}$ parte a retribuțiilor computabile al bărbatului ei decedat dacă a rămas fără copii;

b) $\frac{1}{4}$ parte a retribuțiilor computabile, dacă a rămas cu copii. În categoria copiilor, cad și acei membri ai familiei, cari sunt rudenic de sânge (mamă, tată, soră, frate) cari trăesc în gospodărie comună și nu sunt prevăzuți și sunt neputincioși de muncă;

c) întreagă chirie beneficiată de bărbatul ei decedat.

Art. 57. Se poate acorda pensiu de văduvă și pe seama văduvei membrului casei de pensiu decedat în serviciu activ, înainte de împlinirea timpului de serviciu minimal care l-ar fi îndreptățit la pensiu în acel caz, dacă bărbatul și-a pierdut viața fără de orice îndoială, în urma vreunui accident și ferit în decursul sau în urma îndeplinirii serviciului sau prin vre-un alt eveniment extraordinar subit și ivit în interval relativ scurt temporal exact determinabil.

Art. 58. Văduva e obligată ca din pensiu și adausul de educație acordată să susțină și crească nu numai copiii proprii ci și cei născuți din căsătoria bărbatului de mai înainte până la ajungerea vârstei statorite în art. 68.

Dacă văduva nu corespunde acestei îndatoriri, sau dacă copiii din orice motiv nu trăesc în gospodărie comună cu văduva, autoritatea orfanală poate ordona, ca adausul de educație al copilor ba chiar și o parte a pensiei de văduvă, cel mult însă o treime, să fie plătită la mână tutorului sau curatorului numit de autoritatea orfanală.

La cererea văduvei consiliul județean poate permite răscumpărarea într-o sumă a pensiei de văduva în acel caz dacă prin certificat medical dovedește că nu are semne de maternitate, ori socotind dela moartea bărbatului a trecut deja un an și dacă văduva renunță la orice pretenziune de mai departe și dovedește cu atestatul medicului oficial, să e verosimil că va mai trăi cel puțin 2 ani. (Va urma)

Ordonanța.

CASSA DE DEPUNERI
CONSEMNAȚIUNI ȘI DE ECONOMIE
DIRECȚIUNEA DEPUNERILOR

No. 38297

Domnule Administrator,

Față cu desvoltarea operațiilor Cassei de Depuneri mai ales prin estinderea lor în ținuturile alipite și pentru înlăturarea inconvenientelor inerente normelor de procedare adoptate și urmate până acum, cari nu mai asigură promptitudinea necesară în lucrări, s'a luat dispozițiunea — în conformitate cu decizia Consiliului de administrație al acestei Casse-ca cu începere dela primirea ordinului de față, restituirile de depozite în numerar sau efecte ale particularilor sau autorităților locale, oricare ar fi data și valoarea recipiselor, să se facă direct de către administrațiile financiare, însă numai pentru recepsele emise de fiecare administrație.

Se exceptează de la cceastă dispozițiune depunerile pentru cari recepsele s'au pierdut și a căror restituire se va face ca și până acum numai prin administrația centrală a Cassei care deține și declarațiunile de vărsare, astfel că controlul și cercetările necesare pentru asemenea, casuri, să se poată face mai cu înlesnire.

I. RESTITUIREA DEPOSITELOR ÎN NUMERAR

Pentru depozitele în numerar cărora li se cuvin bonificare de procente, conform art. 4 din legea de organizare a Cassei s'au întocmit, spre înlesnirea calculului, tabele speciele pe luni, conform legii din 29 Aprilie 1895, tabele din care, vă trimitem 2 exemplare.

Modul de întrebuițare — care se aseamănă cu acel al Cassei de Economie — este arătat în instrucțiunile de la începutul tabelelor.

Vă atragem însă atențiunea că asupra procentelor bonificate și anume celor cuvenite cu începere dela 1 Aprilie 1921 și până la data restituirii, să se aplice impozitul asupra veniturilor mobiliare.

În executarea dispozițiilor de mai sus, și pentru a se evită erori cari ar putea prejudicia Cassa pe lângă normele de procedare cunoscute de Dvs. asupra restituirilor efectuate direct de către acea Administrație, veți căuta ca ori de câte ori se prezintă la achitare o receiptă, înainte de a se proceda la plata sumei, să fie confruntată mai întâi cu scriptele, spre a se vedea dacă suma a fost depusă pe seama acestei Casse, dacă corespunde exact cu valoarea trecută în registru, precum și dacă asupra ei nu există vre-o împrejurare propitoare, în care caz restituirea nu se poate face decât după desființarea cauzei popritoare.

În afară de popriri, se va observa cu toată aten-

ția și caracterul depozitelor a căror restituire se cere, căci, dacă un depozit liber se poate restitui fără a avea în vedere alte forme decât cererea și identitatea, sau procură în caz când cel ce se prezintă nu este titularul, nu tot așa se va proceda cu fondurile dotale fondurile minorilor, succesiuni, etc. cari prin natura lor sunt depozite imobilizate, — și nu pot fi restituite decât pe baza unei interveniri a autorității judiciare; deasemenea garanțiile care nu pot fi restituite decât pe baza vizei autorității pe contul cărei au fost depuse.

În cazul când vi se prezintă la achitare o recipisă din a cărei valoare se cere restituire parțială, se va proceda trecându-se întreaga recipisă la cheltueli, ca și când titularul ar fi ridicat suma întregă, liberându-se o nouă recipisă pentru restul sumei neridicate, care va fi considerată ca un nou depozit.

Referitor la sumele reținute ca impozit din procentele convenite depozitelor în numerar, veți lua măsuri ca ele să fie făcut venit Cassei Statului la finele fiecărei zile. Pe fiecare din recepisele asupra valorii cărora s'a aplicat impozitul mobilier, se va nota numărul recepisei emise de la Cassa Statului, alipind chiar această recipisă la ultima recipisă a Cassei de Depuneri, achitată în ziua vărsării și care a precedat încheierea operațiunilor zilei.

Pentru a se putea cu înlesnire vedea și controla operațiunea făcută cu asemenea depuneri, cărora pe lângă bonificarea de procente, li se aplică impozitul mobilier, veți lua măsuri ca lucrarea să se facă pe verso recepisei pe partea albă și să fie specificată în modul următor:

Capital restituit
Procente bonificate
Totalul sumelor
Impozitul mobilier Rp. No.
Suma rămasă de plată

În dreptul sumei impozitului mobilier se va nota numărul recepisei sub care s'a făcut venit la Stat acel impozit și numai după aceste specificări, va urma semnătura de primire a celui în drept.

II. Restituirea depozitelor în efecte.

În afară de depozitele de efecte prea voluminoase cum și acelea cari au caracter de lungă durată, cum sunt fondurile dotale, succesiuni, fonduri de minori, interziși, garanții definitive și cari se vor înainta Cassei Centrale a Cassei, — toate celelalte depozite a căror depunere este de scurtă durată, vor fi reținute la Administrațiile financiare, pe cât există posibilitate de conservare, restituirea lor urmând a se face direct la cererea celor în drept, întocmai ca și depozitele în numerar, bineînțeles cu observarea tuturor formelor, reclamate de caracterul fiecărui depozit, și după încasarea taxei la care după art. 5 din legea Cassei de Depuneri, sunt supuse depunerile în efecte.

Asupra depozitelor în efecte cari, după indicațiunile de mai sus nu se trimit Cassei, ci rămân în păstrarea Administrației, spre a le restitui la cerere celor în drept, se vor mai face direct de către Administrațiile financiare operațiuni de preschimbare a titlurilor eșite la sorți, precum și liberarea cupoanelor exigibile.

Aceste operațiuni se vor efectua astfel:

Dacă se cere numai restituirea din depozit a titlului eșit la sorți, iar din recipisă se constată că depozitul este liber, operațiunea se va face trecându-se recepisa la răspunderi și liberând pentru restul depozitului o nouă recipisă.

Când însă liberarea unui titlu eșit la sorți se face prin preschimbare cu un alt titlu de acelaș fel și valoare, în acest caz recepisa rămâne neschimbată și operațiunea se face prin scoaterea din depozit a titlului eșit la sorți și înlocuirea lui cu titlul depus, de acelaș fel și valoare.

În asemenea cazuri, se va lua totdeauna notă, pe coperta depozitului în coloanele respective, de această operațiune.

Liberarea cupoanelor ajunse la scadență se face prin detașarea lor dela depozit și remitere celui în drept, care va semna de primire pe cererea de liberare. Veți lua și în acest caz notă, pe coperta depozitului, de efectuarea operațiunii.

Operațiunile de preschimbare a titlurilor eșite la sorți și liberarea de cupoane, nu se vor trece prin jurnalul de Casă, nici în scriptele Administrațiunii; ele se vor opera numai într'un registru anume întocmit pentru astfel de operațiuni și care vi se va trimite de Direcțiunea Cassei.

Dacă în executarea dispozițiunilor cari fac obiectul ordinului de față, veți mai avea nevoie de unele explicațiuni, vă veți adresa Administrațiunii Centrale a Cassei, spre a vi se da.

Tot de o dată vă rugăm a ne confirma primirea acestui ordin și a etichetelor alăturate.

Director General: (nediscifrabil), Director: (nediscifrabil)

ROMÂNIA

MINISTERUL FINANTELOR
DIRECȚIUNEA GENERALĂ, DIN CLUJ
SERVICIUL CONTRIBUȚIUNI

Nr. 7340/1924.

Cluj, la 17 Iunie 1924.

Domnule Administrator!

Cu prilejul lucrărilor recensământului general — pământurile date în arendă forțată nu aveau situația lămurită în ce privește proprietatea.

Ele de drept erau luate din mâna proprietarilor dinainte vreme, asemenea și de fapt căci aceia nu mai

aveau folosința de altă parte — sătenii cari le munceau nu erau legalmente proprietari încă asupra lor.

Situația era că de acele pământuri dispunea statul prin casa de impropietărire.

Aceasta fiind situația — s-a dat directiva ca toate aceste pământuri să fie înscrise pe numele „Casei centrale de impropietărire“ dar tot-o-dată să se facă și un tablou — de locuitorii cari munceau terenuri pentru a fi urmăriți la plata impozitelor ca unii cari le foloseau.

Actualmente unele percepții cer plata dărilor pentru acele pământuri casei centrale a impropietăririlor cea-ce e inadmisibil.

Impozitul necesita potrivit legii și instrucțiilor date instrucțiuni amintite aci pe scurt — să fie plătit de cei cari au folosit — au muncit — acele terenuri.

Vă rog dar a trage luarea aminte a perceptoilor

și secretarilor comunali asupra urmăririlor eronate ce fac contra casei centrale.

În cazul că în anul 1924 — acele pământuri fie în total fie în parte au fost trecute prin impropietărire — locuitorilor — atunci fie care locuitor în virtutea titlului de proprietate ce are — hotărârea de impropietărire — va fi înscris ca întinderea de pământ ce i s-a dat, întindere ce negreșit va fi scăzută — din totalul înscris pe numele „Casei centrale de impropietărire“.

Operațiunea se va face prin comisiile anuale.

Pentru partea rămasă înscrisă ca și în anul financiar trecut pe numele „Casei centrale“ impozitul se va percepe tot dela locuitorii cari îl vor folosi.

Director General: (nediscifrabil), Subdirector General: (nediscifrabil).

Soluțiuni și întrepreri administrative.

Întrebare: 1. Sunt scriitor dar nu sunt denumit pot cere denumire — fiindcă sunt numai de 19 ani? Câtă cine să mă adresez?

2. Am 4 clase la școală civile și examen de absolvire, pot fi primit la cursul notarial?

3. Scriitorii cari nu sunt denumiți sunt obligați la depunerea examenului din limba română?

Răspuns: Ad 1. Numirea definitivă de scriitor comunal o puteți cere de la Consiliul comunal (Reprezentă înșă numai atunci, dacă postul de scriitor este sistemizat conform statutului comunal.

Ad 2. Nu.

Ad 3. Nu.

Întrebare: Care este procedura cea mai nouă, când cineva voiește să-și schimbe numele patronimic? Este de notat că numitul și-a fost schimbat deja numele în era ungară, iar acum voiește al romaniza.

Răspuns: Vă adresați cu cerere către Ministrul de Justiție. — Se poate.

Întrebare: Potrivit art. 6 p. 4 din Legea pentru Reforma Agrară din Transilvania și Banat sesiunile notariale existente și cu destinație la aceste sesiuni la 1 Decembrie 1918 se scutesc de exproprie. Conform art. 92 p. 12 după satisfacerea celor îndreptățiți se vor completa și se vor crea unde nu sunt sesiuni parohiale, cantonale și școlare până la maximumul provăzut în art. 6 p. 4. Din acest text au rămas afară sesiunile notariale. Cum Reuniunea noastră a cerut înainte de

2-3 ani prin un „Memorand“ deslușire dela Minister că le compete și se pot înființa sesiuni notariale, iară până în prezent nu știm rezultatul, Vă rugăm se binevoii a-ne comunica rezultatul D-lui Ministru.

Prin parlamentari ar fi de dorit ca să se intervină pentru înființarea a asemenea sesiuni.

Răspuns: Ministeriul de Agricultură se provoacă la lege și fiindcă legea nu dispune, Memoriul Reuniunii nu sa primit.

Comisiunile agrare însă, unde este pământ dau notarilor sesiuni și adecă pământ. Vă adresați Comisiunelor, acelea pot da.

Întrebare: Vă rog să binevoii a-mi comunica în rubrica „Soluțiuni și întrepreri administrative“ a prețuitei Dvstre reviste ca dispozițiunea legii stării civile pentru căsătorii, unde să spune:

„Femeia nu poate încheia căsătorie nouă înainte de 10 luni dela desfacerea sau declararea de nevalidă a căsătoriei sale“.

Să referă oare și la văduvele din războiu, ai căror soți dispăruți, sunt declarați de morți acum prin legea respectivă, apăruta în Monitorul Oficial Nr. 204.

Deși desfacerea căsătoriei se efeptuește acum prin sentință judecătorească și astfel în conformitate cu § 24. din legea căsătoriilor, cele 10 luni să compută dela data acestei desfaceri rămasă definitivă, moartea soțului dispărut însă fiind constatată pe data cu ani de zile mai înainte, părerea mea ar fi, că se poate în-

cheia căsătoria nouă, fără a mai aștepta trecerea celor 10 luni dela data sentinței judecătoreii.

Răspuns : Sentința Judecătoreii declară numai de mort pe cel dispărut; aceasta sentința înlocuește estrasul de moarte; prin urmare timpul de așteptare de 10 luni și în acest caz trebuie ținut ori cerut dispensă ministerială ca de regula la văduve.

Intrebare : 1. Un notar care a fost ales în comuna S. pe viață, ca notar a fost trimis în comuna V. a substitui postul de notar, care post a fost substituit iar de un notar pe care l-au concediat. Substituirea a durat din 20/VI—1923 până la 24/IV—1924. Notarul din comuna S. cu ord. D-lui Prefect în 24/IV—1924 a fost transferat în comuna V. notarul comunei V. în data de 1/I—1924 a fost pus în pensiuă.

Familia notarului din comuna S. a rămas la domiciliul ei în comuna S. și pentru substituirea lui a avut spese enorme, pentru ca în comuna V. nici locuință, nici vipt nu se găsea, și a fost silit în toată săptămâna a merge acasă în comuna S.

Salarul notarului din comuna S. l-a primit în comuna lui de domiciliu adecă în comuna S. însă paușalele le-a primit în comuna V. unde substituia.

Rog să binevoiți a-mi da deslușiri, dacă numitul notar are drept a pretinge pe timpul substituiri lui speșele de deplasare în comuna V.

Notez ca speșele lui de deplasare pentru o călătorie în comuna V., care numai cu trăsura și cu trenul putea a călători, l-au costat de fapt 440 Lei.

2. Vă rog să binevoiți a-mi da deslușiri dacă primarul com. are drept de a pretinde pentru subscrierea lui ca primar pentru certificatul comunal vreo taxa?

Răspuns : În cazul de față are drept notarul din comuna S. se ceară speșele de deplasare, chiar diurnele zilnice, pentru că a fost din oficiu de plasat la notariatul V. și nu la dorințe lui. Avem deja sentința Curții de Casație pentru asemenea cazuri. Cereți și trebuie să primiți; întrucât nu, Vă adresați din nou nouă.

Ad 2. Primarii nu au dreptul a pretinde ceva.

Intrebare : Vre-un avocat sau notar public face un contract, la care se cere un certificat de dare și prețuire; se taxează aceasta coala de prețuire conf. Tit. I. § 3 lit. b? Fiind-că conf. unei ordin. a subprefecturii din Arad „nu au fost întru nimic schimbat apendicele (függelék) în baza căruia conf. punctului 3 conf. ordon. Min. de Int. Nr. 31920—1881 certificatele de prețuire cari servesc scopul de a împune taxe sunt ase întocmi partidelor liber de taxe“ va să zică gratuit. Sunt de părere că libere de taxe sunt numai certificatele de prețuire cerute „oficios“ din partea perceptoarelor.

Răspuns : Vă folosiți de regulamentul taxelor aprobat de M. I. Nr. 1702—1922 vezi art. 3 b) și titlul I. A. din acest regulament. Atestate gratuite nu mai există. Vezi art. 3 j. a.

Intrebare : 1. Sunt însărcinat cu lucrările pentru constatarea naționalității Române Conf. Art. 22 din Regulamentul privitor la constatarea naționalității, în baza Art. 65 din acel regulament, am dreptul la indemnizațiile zilnice?

2. Sunt născut în una comună din teritoriile alipite și m'am căsătorit în altă comună în 1919, pot fi înscrși în registrele de naționalitate în comuna în care mam căsătorit?

3. În baza de legii în cât timp și în ce condițiuni să poate câștiga apartinerea în o altă comună?

Răspuns : Ad 1. Conform art. 65 din Regulament aveți drept a cere și primi indemnizațiile zilnice.

Ad 2. Intrucât aveți în una ori alta comuna României apartinerea comunală, puteți fi trecut în lista celui comuna unde locuiți

Ad 3. Legea comunală art. XXII. din 1886 dispune.

Intrebare : Am reusit la examenul de capacitate prevăzut de art. 74 din „Statutul funcționarilor publici“ am o vechime în serviciu din administrația locală, de 20 ani conf. art. 120 din acel statut, pot fi declarat stabil. Vă rog binevoiți a mi răspunde în ce funcțiune pot fi declarat stabil? De exemplu sunt în acest secretariat angajat, ca cancelist mai bine de 13 ani, nesmintit, bine înțeles în post nesistimizat, după cum dispune Statutul clar, pot fi declarat stabil într'un alt post sesistimizat?

2) După punerea în aplicare a Regulamentului pot conta la un post de secretar în posesiunea certificatului de capacitate ce-l posed? Iar până la alte dispoziții la un post vacant de subnotar pot concura, unde de prezent este un notar maghiar, care nu cunoaște limba oficială (Română) la caz dacă acest notar ar fi îndepărtat a-și putea eu fi numit de substituit, și mai târziu cu avizul favorabil al Comisiunii pentru propuneri de numiri și înaintări deveni stabil?

3. Art. 75 din Regulament alineatul 1. conține, că certificatele de capacitate sunt valabile pentru anul în care au fost eliberate și pentru anul următor. Ce să întâmplă cu certificatul după expirarea anului următor, să eliberează un nou certificat, sau să în schimbă în ceva alt document?

Răspuns : Ad 1. Numai în post sistemizat de cancelist puteți cere stabilitatea.

Ad 2 Nu; fără examen și diploma de notar nu puteți ocupa post de notar, nici de subnotar. Cu examenul de capacitate depus conform art. 75 din Regulament puteți fi numai scriitor, agent de urmărire, agent de poliție. Din art. 76 reiasă, că un funcționar public dacă voește a fi șef de birou, trebuie se aibe pregătire școlară superioară, școală de notar etc. Escepție se face numai conform art 122 din Regulament și atunci este respectivul numai agent și nu șef (notar).

Ad 3. Dispoziție nu avem până acum; credem, că trebuie iar să depună examenul la expirarea termenului de 2 ani.

REUNIUNEA NOTARILOR

din plasa Deva.

Nr 2—1924.

CONCURS.

Reuniunea notarilor din plasa Deva, în baza hotărârei adusă în ședința extraordinară ținută la 19 Martie a. c. prin aceasta publică concurs pentru două lucrări de materie administrativă și anume:

Tema I.: Ce a fost notarul în trecut pentru administrația comunelor din Transilvania, ce este în prezent, ce trebuie să fie în viitor pentru comunele rurale din țara noastră.

Tema II-a: Ce condițiuni trebuie să întrunească viitoarea administrație a comunelor rurale, din țara noastră ca să putem ținea pas cu statele din apus.

Deva, la 20 Martie 1924.

Președinte:

Oliviu Pincu.

Din lucrările prezentate, două mai bine reușite se vor premia; însă cu premiul I. care va fi de 2000 lei, iar cealaltă cu premiul al II-lea care va fi 1000 lei.

Lucrările se vor trimite — sub „pseudonim“ pe adresa: Oliviu Pincu președintele reuniunii, notar cercual în Peștișul-Mare, jud. Hunedoara, până la data de 1 August 1924. Lucrările ce se vor trimite după aceasta dată, nu se vor mai lua în considerare.

Asupra lucrărilor prezentate va decide o comisiune ce se va forma ulterior.

Secretar.

I. Ursu.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

PUBLICAȚIUNE.

Nr. 159—924.

Postul de subnotar

din comuna Moritfeld cu salariul stabilit în normele de salarizare și cu un adaus de scumpe lunar 800 Lei din casseria comunală și 8 m³ lemne de foc anual se poate ocupa imediat de un tânăr diplomat, care cunoaște atât limba română în cuvânt și scris cât și agențele notariale, pentru a cărui numire definitivă garantez în caz de convenire.

Grabler, notar.

Nr. 828/924.

Primăria com. Berini.

Publicațiune.

Dreptul de vânat pe teritoriul comunei Berini pe o întindere de 2400 jugh. cadastrale se va da în arenda la licitație publică pe timp de 3 ani cu începerea

dela 1 Sept. 1924 orele 9 a. m. la primăria comunală. Prețul de strigare este 200 Lei anual. Condițiunile se pot vedea la primăria comunală

Stamora-rom, 20 Iunie 1924.

Primăria.

Nr. 828-924.

Primăria com. Stamora-română.

Publicațiune.

Dreptul de vânat pe teritoriul comunei Stamora-română pe o întindere de 3000 jugh. cadastrale se va da în arenda la licitație publică pe timp de 3 ani cu începerea dela 1 Sept. 1924 în ziua de 25 Iulie 1924. orele 9 a. m. la primăria comunală. Prețul de strigare este 200 lei anual. Condițiunile se pot vedea la primăria comunală.

Stamora-rom., la 20 Iunie 1924.

Primăria.

Concurs.

La notariatul cercual Archiș, plasa Beliu, județul Bihor se caută un scriitor care în toate privințele se fie pe deplin versat în agendele biroului notarial. Salar celor cvalificați conform normelor în vigoare, celor necvalificați 1500 lei lunar, vipt, locuință, luminat și încălzit.

Dela recurenți se recere sa fie persoană de încredere, să poseadă limba Statului atât verbal cât și în scris, să poseadă documente de serviciul de mai nainte. Postul se poate ocupa imediat.

Archiș, la 17 Maiu 1924.

Notar.

No 490—1924.

Primăria comunală Opațița.**Publicațiune de licitație.**

Se aduce la cunoștința generală, că în ziua de 11 August 1924 a. m. oara 10, se va ținea în localul primăriei licitațiune publică pentru arendarea dreptului de vânat de pe 2234 jughere de pământ apărținător comunei Opațița, plasa Deta județul Timiș.

Prețul de strigare : 300 (treisute) Lei.

Vadiu 10%.

Condițiunile de arendare și licitație se pot vedea între oarele oficioase în fiecare zi la primărie.

Opațița, la 24 Iunie 1924.

Primăria.

Nr. 246, 1924.

Publicațiune.

Subsemnata primărie face cunoscut, că dreptul sau de a percepe vama la 4 (patru) târguri de țară anuale îl va da în arânda prin licitație publică verbală care se va ține la primărie în ziua de 29 Iulie 1924, oarele 10 a. m. Doritorii sunt invitați a participa fiind o comună în bun centru. Prețul strigării 6000 Lei. Timpul arendării patru ani începând cu 1 Ianuarie 1925. Condițiunile se pot vedea la oficiul notarial în loc între oarele oficioase. Vadiu 10%.

Surduc, la 26 Iunie 1924

Primăria comunală.

Ioan Popoviciu m. p.
notar cerc.

Ioan Vancea m. p.
primar

„Scriitorită Notarială“ versată în toate agendele, cu pracsă de 8 ani, caută un post. Adresa este: Elena Hudor Șimleul-Silvaniei, „Poste restante“.

Concurs.

Pentru complectarea următoarelor posturi de subnotari devenite vacante în plasa Racașdia, jud. Caraș-Severin publicăm concurs și anume:

1. La notariatul cercual Sasca montană;
2. „ „ „ Naidaș;
3. „ „ „ Ciuchiciu;
4. „ „ „ Mercina;
5. „ „ „ Slatina;
6. „ „ „ Iam.

Retribuțiunile sunt cele prevăzute și asigurate prin legile și ordonanțele în vigoare.

Reflectanții cari cu cvalificația recerută de art. de lege I. din 1883 respective art. de lege XX din 1900, sunt invitați să-și inainteze cererile cu documentele necesare cel mai târziu până la 30 Iulie 1924 la primpretorul plase Racașdia.

Racașdia, la 20 Iunie 1924.

Primpretor.

Nr. 87 - 1924.

Publicațiune.

Primăria comunei Vărădia (plasa Oravița) exarendea pe calea licitațiunei publice dreptul de vânat comunal, pe perioada de 6 ani începând dela 1 August 1924 până la 31 Iulie 1930. Licitațiunea se va ținea în biroul Primăriei din Vărădia în 15 Iulie 1924 la oarele 10 a. m.

Condițiunile de licitație staverite conf. legei de vânătoare zilnic se pot vedea în biroul notariatului.

Vărădia, la 1 Iunie 1924.

Primăria comunală.

Nr. 610—924 adm.

Notariatul Livezeni.**Publicațiune.**

La notariatul Livezeni (Pl. Petroșeni) a devenit postul de subnotar vacant.

Cei ce doresc a ocupa postul, sunt invitați a-și trimite ofertul notariatului de sus.

Se cere ca cel ce dorește a ocupa postul, să fie expert în administrație, cu praxă.

Retribuțiunile sunt: salar dela stat, 9000 lei adaus local și indemnizație de chirie.

Complectarea postului este urgentă.

Livezeni, 13. Iunie 1924.

Nicolae Moga
not. cerc.

Concurs.

Pentru ocuparea postului de subnotar devenit vacant din comuna Gătaia public concurs.

Emulamentele sunt: Salarul stabilit în normele de salarizare și dela comuna 2400 Lei, adaus de scumpețe, 8 m³ lemne de foc, 1200 Lei paușal de cartir și venite circa 6000 Lei anual.

Acest post se poate ocupa imediat de un tânăr diplomat, care cunoaște perfect limba statului și este versat în agendele notariale, pentru acărui numire definitivă garantez în caz de convenire.

Gătaia, la 25 Iunie 1924.

SAVA, notar.

Nr. 480—1924 adm.

Publicațiune.

Se aduce la cunoștință publică, că dreptul de vamă a târgului de țară a comunei Sânpetru de Câmpie, plasa Șârmaș, jud. Cojocna, ce se ține în 10—15 Iulie a fiecărui an și în baza deciziunii Dl. Min. de Int. și Comun. Nr. 34826 din 10 Iunie 1924. E. formează proprietatea comunei noastre, — în ziua de 5. Iulie a. c. oarele 15 la primăria comunală se va esarând prin licitațiune publică pe timp de un an, adecă pe sezonul 10—15 Iulie a. c.

Prețul de strigare 4900 Lei.

Vadiu 10%.

Condițiunile de licitare se pot vedea în oarele oficioase în biroul notarial din loc.

Se notează, că teritorul târgului va fi ingrădit de comună.

Sânpetru de Câmpie, la 15 Iunie 1924.

Petru Nașca
primar.

Vasile Mateiu
not. cerc.

Subprefectul județelor Timiș și Torontal.

Nr. 5294—1924.

Publicațiune.

Pentru ocuparea funcțiunilor vacante din administrația județului Timiș-Torontal, publicăm vacanța următoarelor funcțiuni:

1 notar județean la subprefectura județului

1 primarchivar județean la subprefectura județului

1 archivar județean la subprefectura județului

5 oficanți la subprefectura județului

1 pretor la plasa Recaș

1 pretor la plasa Centrală Timișoara

1 oficiant la plasa Sănnicolaul-Mare

Candidații cu diploma universitară se vor propune spre încadrare în clasa de salarizare IX, gradațiunea 3, cei cu diploma de absolvirea liceului în clasa X. gradațiunea 3, cei cu 4 clase liceale sau a unei școli echivalente în clasa XI grad. 3.

Postulanții, cari trec din altă funcție administrativă în aceste posturi, se vor încadra după posibilitatea dată de prevederile bugetare în clasa și gradația ce posedă.

Postulanții vor adresa în termen de 3 săptămâni socotite dela ziua apariției acestei publicații în Gazeta Oficială de județ la Subprefectura județului Timiș-Torontal, petițiune în scris, atrăsând:

Extrasul de pe actul de naștere;

Certificatul medicului de circumscripție asupra aptitudinii sanitare și fizice;

Certificat de studii și de examenul de capacitate prescris pentru impiegați (oficanți) la art. 73 din regulamentul statutului funcționarilor publici.

Dovezi pentru satisfacerea serviciului militar;

Declarație pentru limbile ce cunoaște;

Dovezi de cetățenia română, purtarea morală și serviciile publice, ce a ocupat până acum.

Postulanții, cari trec din altă funcțiune publică, vor înainta cererea prin autoritatea, la care funcționează, cu referințe din partea acelei autorități.

Timișoara, la 28 Maiu 1924

Subprefect:
Bejan.

No. 615—1924 adm.

Concurs.

Pentru ocuparea postului de subnotar al 11-lea în comuna Varadia, plasa Oravița, județul Caraș-Severin să deschide concurs.

Doritori de a ocupa acest post sunt invitați a înainta rugările lor adresate acestui oficiu în termen de 15 zile dela publicare, dovedind calificația.

Totodată se caută pentru angajare imediată un practicant sau scriitor notarial care cunoaște limba statului perfect.

Salarul 1200 lei lunar și eventual după purtare din venitele laterale.

Varadia, la 8 Mai 1924.

Notar.